

Galler håller gruset borta

Nu kommer regn och rusk, blötsnö och lera på stövlarna. Dags att skaffa ett lämpligt redskap för att rengöra skodon innan man stiger in i stugan.

DN BOSTAD HAR TESTAT några olika sorter: galler, borstförsedda redskap och rediga fotskrapor. Alla är tänkta att stå eller ligga utomhus. De har lite olika funktion, därför bör man tänka igenom vad terräng och väderlek kräver innan man gör sitt val.

Fotskrapan ska vara praktisk, lätt att rengöra och gärna lite snygg framför trappan eller dörren. Snygghetspoäng får framför allt de dyraste fotskraporna från Byarum och Gysinge, men de billiga är många gånger lika bra.

Mest praktiskt är om grus, sand och snö faller igenom, då blir rengöringen ett mindre problem. De flesta är konstruerade just så, som ett galler. Byarums snygging i återvunnet aluminium måste borstas av ibland, den är inte genomsläpplig.

Vistras betongskiva med kraftiga uppåtriktade borst i form av en sula är kul men den gick i två delar vid ett mindre fall, så den föll inte testarna för. Att den gick sönder så lätt är ju inte bra eftersom man är tvungen att lyfta och skaka av den för att bli kvitt grus och sand som samlas mellan borsten. Man kan i och för sig också spruta av den med vattenslang.

Borsten av naturmaterial bröts i sträng vinterkyla, men i södra Sverige torde detta vara ett mindre problem.

SKRAPGALLRET FRÅN VISTRA är en rejäl sak som inte går sönder i första taget, men efter en tid

■ DN testar /Fotskrapor

	Byarums fotskrapa	Vistra skrapgaller	Skrapgaller	Skrapgaller	Fotskrapa	Skoskrapsborste	Skoskrapsborste	Piassava med ställning
Storlek, cm	74x40	50x30	60x30	83x43	21x21	35x28	17,5x35	30x30, 90 hög
Inköpsställe	Arnhilds hus	Vistra, SRF Hantverk	Överskottsbolaget	Gysinge	Gysinge	Coop	Vistra, SRF Hantverk	Järnhöman
Pris, kronor	1 390:-	375:-	195:-	680:-	340:-	145:-	375:-	430:-
Material	Aluminium	Järn	Galvaniserat stål	Gjutjärn	Gjutjärn	Trä/borst	Betong/borst	Metall/borstar
Effekt på:								
-Snö	Bra	Bra	Ganska bra	Bra	Ganska bra	Bra	Bra	Bra
-Sand	Mindre bra	Halvbra	Dålig	Ganska bra	Mindre bra	Bra	Bra	Mycket bra
-Lera	Bra	Bra	Bra	Bra	Mycket bra	Inte våt lera	Bra	Bra
Ligger stilla	Ja	Nej	Läggs på grus eller fälls in i trapp/trall	Ja	Ja	Ja, om man står på den	Bör fästas i underlaget eller grävas ner	Bör hållas fast vid användning
Övrigt	Snygg och dyr	Gedigen, lite smal, rostar med tiden	Enkel	Snygg, rostar, brunsvart med tiden	Rejäl, rostar, brunsvart med tiden	Träet klarar väder och vind	Går sönder vid fall, strån bryts i kyla	Ostadig, men det kan lösas
Betyg 1-5*	5	3	3	5	4	4	2	3

*5 = högsta betyg

GRAFIK: ANNELIE LINDBERGH

började det att rosta. Man får alltså underhålla det med en strykning färg då och då.

Rost kan ju vara snyggt också, på rätt ställe. Gysinges stadiga fotskrapa är tung som bly, står kvar där den är ställd och rostar så att den brandgula färgen syns lång väg. "En praktisk trädgårdsskulptur som lyser upp en höstgrå trädgård", skriver testaren lyriskt. Den ska återta en mer sober järnfärg så småningom, men efter ett års trädgårds-liv är rostent kvar.

Detsamma gäller det halvcirkelformade skrapgallret med stjärnmönster. Efter ett års utvistelse är det starkt rostfärgat, trots att katalogen uppger att den ska bli brunsvart efter bara några månader. Det nya skiktet hindrar järnet från att rosta vidare, upplyser Gysingekatalo-

gen. Man får vänta och se. I varje fall avråds från målning, eftersom man då måste fortsätta att ge den ett färgskikt genom åren. Skönare att slippa sådana bestyr.

Skrapgallret från Överskottsbolaget var billigast förra året, men inte nu längre. Under det gångna året steg priset från 98 till 195 kronor! Gallret är bra på många sätt, men kan inte stå på trä eller sten, utan måste fällas in eller läggas nedanför trappan, på grus eller sand, annars glider det omkring och blir halkfarligt.

I VINTER ÄR COOPS borstförsedda galler billigast och har visat sig vara mycket värdtilligt. Trots att det har delar av trä ser detta friskt ut efter mångårigt bruk. Man kan få både sulor och skosi-

dorna avborstade, men våt lera fastnar i borsten och måste spolas bort så småningom.

Piassavakvastarna på en ställning är en klassiker i snörika trakter, bäst just mot snö men även vettig när man vill bli kvitt sand och lera. Den rensar även räfflorna i grova sulor, försäkrar testaren. En finess är att man slipper gymnastiken, säger hon. Inget vridande på foten för att bli avborstad på sidorna. Den tar mest plats av alla på förstuvikten och är lite vinglig, i synnerhet om man inte håller i den med händerna.

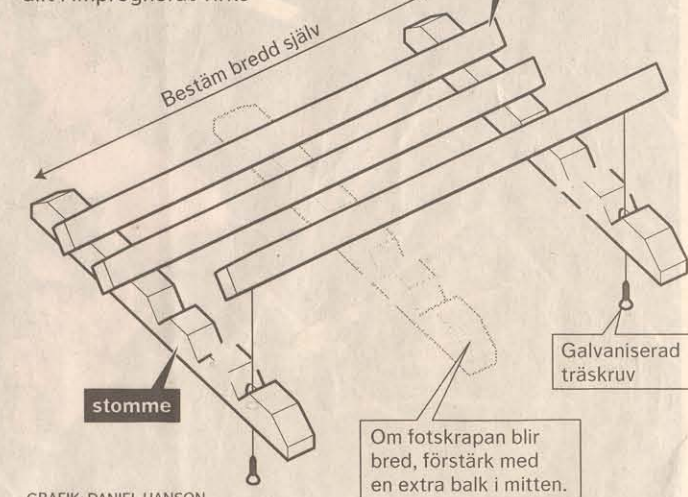
En udda observation: vid sträng kyla kan luddiga vantar fastna i handtaget. Högst upp borde metallen alltså vara trätäckt.

EVA HERNBÄCK
eva.hernback@dn.se 08-738 18 47

■ Så bygger du en fotskrapa

Det här behöver du:

- 45 mm fyrkantsstav till stommen
- 30 mm fyrkantsstav till tvärribborna

GRAFIK: DANIEL HANSON

Om fotskrapan blir bred, förstärk med en extra balk i mitten.